

Кузнєцова І. В.

Специфіка перекладу англомовних біржових термінів

Національний університет «Запорізька політехніка»

Як відомо, головною специфікою англомовних біржових простих термінів та термінів-словосполучень є їхня багатозначність не тільки серед різних галузей науки, але й всередині самої економічної галузі. Точне значення терміну в цьому випадку можна виявити лише за допомогою контексту та інших термінів, що пов'язані між собою у терміні-словосполученні. Саме в цьому і полягає складність перекладу біржових термінів. Адже порушення семантичної наповненості слова при перекладі призводить до спотворення (зміни) значення повідомлення в цілому і, як наслідок, порушення технології и навіть юридичних помилок та матеріальних збитків.

Що ж до власне способів перекладу, то найбільш вживаним при перекладі англомовних біржових термінів є прийом калькування. Його сутність полягає у створенні нового слова чи стійкого словосполучення в мові перекладу, яке копіює структуру вихідної лексичної одиниці: capitalisation – капіталізація, interbank market – міжбанковий ринок, common stock – звичайна акція (слово common виконує роль прикметника, а stock – іменника, відповідно при калькуванні приналежність лексем до певних частин мови зберігається): A share of common stock is ownership in a company. – Частка звичайних акцій є власністю компанії. У відібраному масиві біржових термінів цей спосіб перекладу складає 29 %.

У випадку, якщо терміну, що перекладається, в іншій мові відповідає спеціальний термін використовують переклад за допомогою еквіваленту, наприклад: indicator – показник, rate – ставка, reversal – різке падіння, stock – акція. Такий спосіб перекладу є одним із найчастотнішим при перекладі біржової термінології та у відібраному масиві термінолексики складає 38 %.

Наступним частовживаним способом перекладу є транслітерація, тобто побуквенна передача вихідного терміна, наприклад: broker – брокер, index – індекс, investor – інвестор. When market indexes peak and begin major reversals, individual investors should take action immediately and raise 25% or more cash by selling stocks at the market prices (use of price limits on orders is not generally recommended). – Коли ринкові індекси досягають максимуму й починають розвертатися в протилежний напрямок, інвесторам необхідно діяти негайно, переводячи в гтівку 25% і більше ваших активів за рахунок продажу акцій за ринковими цінами (використання лімітних ордерів не рекомендується).

Транслітерація властива біржовій термінології, але у відібраному масиві лексики зустрічається рідко – 10 %.

Характерним для досліджуваної галузі є також описовий переклад терміну. Цей спосіб перекладу спрямований на роз'яснення значення терміну. Бажано використовувати описовий переклад у випадку, коли переклад терміна згідно норм української мови не може адекватно передати його значення. Наприклад: bear market – ринок, з тенденцією до зниження, bull market – ринок, з тенденцією до зростання, bear – трейдер, що грає на пониження, bull – трейдер, що грає на підвищення. Therefore, you need in your analytical tool kit a simple reliable method to determine if you're in a bull (up) market or a bear (down) market. – Саме тому у своєму наборі аналітичних інструментів ви обов'язково повинні мати простий, але надійний метод, який дозволить визначити чи знаходитесь ви на ринку з тенденцією до зростання, чи на ринку з тенденцією зниження цін.

Для перекладу словосполучень виокремлюють ще додатковий спосіб перекладу – переклад за допомогою родового відмінка: money market mutual fund – фонди грошового ринку, municipal bonds fund – взаємні фонди муніципальних облігацій, emerging investor base – база інвесторів, що

розвиваються, pool of equity capital – обсяг пайового капіталу, capital pool – пул капіталу.

To date, developed market exchanges are much more liquid than emerging market exchanges, benefiting from deep pools of local and international capital. - На даний момент біржі на розвинених ринках ліквідніші, ніж біржі країн з економікою, що розвивається, оскільки вони мають доступ до глибоких пулів (об'єднань) місцевого та міжнародного капіталу.

До найбільш уживаних прийомів перекладу аббревіатур В. І. Карабан відносить: переклад відповідним скороченням. Такий спосіб передбачає наявність еквіваленту в українській мові: International Monetary Fund – МВФ (Міжнародний валютний фонд). Але для досліджуваного масиву термінів такий спосіб не є частотним (15 %).

Переклад відповідною повною формою – використовується за відсутності у мові перекладу повного скорочення, причому для перекладу необхідно визначити повну форму скорочення у мові оригіналу (за словником або текстом оригіналу): IMM (International Money Market) – Міжнародний грошовий ринок, COMEX (Commodity Exchange) – товарна біржа, IDR (Indian Depository Receipts) – Індійські депозитарні розписки.

Такий спосіб перекладу притаманний біржовій термінології та у відібраному масиві термінів складає 85 %.

Отже, у ході перекладацького аналізу було встановлено, що для простих термінів біржової галузі найхарактернішими є такі способи перекладу як знаходження еквіваленту (38 %) та калькування(29%). Для перекладу термінів-словосполучень доцільним є застосування калькування, переклад за допомогою еквіваленту та родового відмінку, а для перекладу аббревіатур – відповідним скороченням (15%) та відповідною повною формою (85%).